

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№4(4)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 440 sahifa,
22-aprel, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Pedagog kadrlar tayyorlashda microteaching metodining tashkiliy asoslari va uni samarali qo'llash mexanizmlari.....	10
<i>Abdiqayumova Malika</i>	
Ijtimoiy pedagogik faoliyatning bolalarning moslashuv ko'nikmalarini shakllantirishdagi o'rni	14
<i>Abdullayeva Yulduz Qurbon qizi, Xudayberdiyeva Zilola Azamat qizi</i>	
Talabalarning og'zaki nutqini interfaol usullar yordamida rivojlantirish	18
<i>Atamirzayeva Ezoza</i>	
English Language Barriers Among Rural Ecotourism Guides in Uzbekistan	22
<i>Aminova Asilaxon Sobir qizi</i>	
Совершенствование методов обучения студентов эффективному управлению временем на основе тайм-менеджмента.....	25
<i>Уразова М. Б., Абатова У. Б.</i>	
Zamonaviy ta'limda innovatsion pedagogik texnologiyalarning o'rni va samaradorligi	30
<i>Xurramova Dilso'z Baxtiyor qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin asosida ta'limni tashkil etishning pedagogik ahamiyati.....	33
<i>Gaipova Akjunis Qayratovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda o'zini o'zi tashkil etish tushunchasi va uning pedagogik mohiyati.....	37
<i>Alimov Bekzod Nematovich</i>	
O'qituvchilarning uzluksiz kasbiy rivojlanish tadbirlarini maktab darajasida boshqarishning integratsiyalashgan yondashuvi	41
<i>Ahadova Mushtariybonu Akmal qizi</i>	
Talabalarning tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishda innovatsion yondashuvlar	48
<i>Xurramova Sanobar Mahmatmurod qizi</i>	
Pedagogical Integration as a Factor of Humanization in Professional Teacher Education	53
<i>Yusupova Mukhabbat Anatolyevna</i>	
Yoshlarda iqtisodiy tafakkur shakllanishida etnik muhitning ta'siri.....	58
<i>Erkinova Sevara Najmiddin qiz</i>	
Innovative Approaches to Teaching English in Higher Education: a Methodological Study	61
<i>Gulsara Khakimova</i>	
Bo'lajak pedagoglarda kognitiv faollikni rivojlantirishda neyropedagogika asoslari.....	63
<i>Hikmatova Jamila Fatox qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalarning eshituv idrokini rivojlantirish texnologiyalari.....	68
<i>I. S. Xamrayeva, Nuriddinova Muxayyo Ishxodjayevna</i>	
Badiiy matn asosida nutqiy ko'nikmalar va ijodiy tafakkur integratsiyasini ta'minlash metodikasi	73
<i>Jo'rayeva Sevinch Abdialim qizi</i>	
Etnopedagogik muhitda maktabgacha katta yoshdagi bolalarning nutqini rivojlantirish.....	77
<i>Murodova Farangis G'anisherovna</i>	
Malaka oshirish jarayonida muammoga asoslangan o'qitish vositasida MTT tarbiyachilarining 4K ko'nikmasini rivojlantirish texnologiyasi	81
<i>Ravshanova Xafiza Komilovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida xalq og'zaki ijodi vositalaridan (ertak, maqol, qo'shiq, afsona, doston va boshqalar) foydalanishning nazariy asoslari, xalqaro va milliy tajribasi	85
<i>Tog'ayeva Munisa Muxammadiyevna</i>	
Akademik ko'nikmalarni rivojlantirish asosida kelajakdagi o'qituvchining kasbiy kompetensiyasini shakllantirish	89
<i>Tursunova Elmira Ulug'bekovna, Rayimova Mushtariy Raup qizi</i>	
Sensor integratsiya autizm spektri buzilishi bo'lgan bolalarning xulq-atvor va hissiy holatiga ta'siri.....	91
<i>Xamidova Muyassar Polsaidovna, Abdullayeva Muslima Shovkat qizi</i>	

Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining mantiqiy fikrlashini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	96
<i>Xoshimova Dilobar Kuchkarovna, Nortosheva Dildora Orif qizi, Avazmurodova Mehribon Sharif qizi</i>	
Инновационная методика нравственного воспитания в начальных классах: подход межпредметной интеграции	101
<i>Улугмурадова Шохсанам</i>	
Shaxs o'z-o'zini anglashining ijtimoiy-psixologik jihatlari	105
<i>Bobonazarov Oybek Shoyim o'g'li</i>	
Samarqand arxitektura-qurilish instituti va shahar infratuzilmasi rivojlanishi o'rtasidagi bog'liqlik (1950–1990yy).....	108
<i>Abulqosimova Dildora Asrorovna, O'ralov Sodiqjon</i>	
Tabiatshunoslik darslarida steam yondashuvi asosida ta'limni tashkil etish metodlari	111
<i>Gulnora Narmatova Tojiyevna</i>	
AI-Mediated Coil in Oral English Teacher Education: a Didactic Model for Developing Intercultural Communicative Competence.....	115
<i>Mukhammadiyeva Khalima Saidakhmadovna</i>	
Pedagogik faoliyatda kasbiy stress jarayonining ijtimoiy psixologik xususiyatlari	119
<i>Xotamova Madinabonu Iloxmon qizi</i>	
Pedagogik mahorat fani asosida bo'lajak o'qituvchilarning refleksiv ko'nikmalarini rivojlantirish texnologiyalari.....	123
<i>Xurramova Mohidil Baxtiyorovna</i>	
Bo'lajak kutubxonachilarda ilm-fanga oid bilimlarni o'zlashtirish malakasini shakllantirish	126
<i>O'rozov Abdurasul Norboyevich</i>	
Методологические подходы к развитию духовно-творческого потенциала детей младшего школьного возраста	130
<i>Хасанова Гулшод Касимовна</i>	
Pedagogik ta'lim transformatsiyasida talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyasi.....	134
<i>Rustamova Shoxista Omonjonovna</i>	
O'rta maktab yoshidagi o'quvchilarda voleybol mashg'ulotlarining psixoemotsional holat va ijtimoiy faollikka ta'siri	138
<i>Xonimqulova Durdona</i>	
Farzandlar tarbiyasida otalik va onalik hissining shakllanishining o'ziga xosligi	141
<i>Tursunboyeva Gavharoy Abdivohid qizi</i>	
O'quv jarayonida raqamli kontent (elektron darslik, multimedia materiallari) yaratish texnologiyalari.....	145
<i>Quvatov Shuxrat Akmurodovich, Rashidov Anvarjon Sharipovich</i>	
Scratch dasturida harflarni vizuallashtirish orqali 1-sinf o'quvchilarining tasavvurlarini rivojlantirish usullarini takomillashtirish.....	150
<i>Normurodova Sadoqat Xoliqulovna</i>	
Vaqtini boshqarish hamda to'g'ri taqsimlashning pedagog hayoti va faoliyatidagi ahamiyati.....	155
<i>Tursunova Nilufar</i>	
Sun'iy intellektning ingliz tili o'qitishdagi roli	159
<i>Burxonova Aziza Ikhtiyorovna, Negova Feruza Sharifovna</i>	
Разработка системы адаптивной генерации контрольных вопросов из учебных материалов на узбекском языке на основе гибридного подхода ИИ и таксономии Блума	162
<i>Бегалиев Жалолиддин Камолитдинович, Маматов Ислонбек Ильесович</i>	
Применение данных беспилотной авиации для обновления картографических данных	168
<i>Хакимов Дониёр Бахтиёр угли, Бурунова Муниса Баходировна</i>	
The Role and Significance of the Acmeological Approach in the Managerial Activity of School Principals.....	172
<i>Normurodova Aziza Zuxriddin qizi</i>	
Bo'lajak pedagoglarda tarbiya darslarini samarali tashkil etishga o'rgatish: mazmuni, shakli va metodlari ..	178
<i>Sheraliyeva Nasiba Alimkulovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda ijtimoiy xulq-atvorni shakllantirishda ota-ona tarbiya uslublarining pedagogik imkoniyatlari.....	184
<i>Ashurova Aziza Erkinovna</i>	

Mintaqaviy sanoat korxonalarining biznes jarayonlarini tahlil qilish va baholashning zamonaviy usullari (BPM, Lean, Six Sigma yondashuvlari misolida)	188
<i>Azimova Maxfuza Rashidovna</i>	
O'zbekistonda turli etnik guruhlarda mehnat motivatsiyasining qiyosiy tahlili.....	193
<i>Erkinova Sevara Najmiddin qizi, Saidakbarova E'zozaxon Muzaffar qizi</i>	
"Geogebra" dasturi yordamida geometriya va matematik analiz kursini o'qitishda vizual tafakkurni rivojlantirish metodikasi.....	196
<i>Fayzullayeva E'zoza O'tkir qizi</i>	
Umumta'lim maktablarida raqamli transformatsiya texnologiyalarini qo'llashning zarurati.....	200
<i>Musurmanova Shodiya Xolmuratovna</i>	
Raqamli ta'lim texnologiyalari va sun'iy intellekt asosida ta'lim jarayonini takomillashtirish	204
<i>O'ktamov Madadjon O'ktam o'g'li, Boymurodova Shahzoda Alisher qizi</i>	
Gimnastikada akrobatik mashqlarni rivojlantirish metodikasi	208
<i>Raxmatova Nodira Muxtorjon qizi</i>	
Suggestiv metodlar asosida xulqi og'ishgan bolalar uchun tarbiyaviy mashg'ulotlarni loyihalash	212
<i>Shermatova Manzura Ikromjanovna</i>	
Tabaqalashtirilgan yondashuv asosida tayyorlov guruh tarbiyalanuvchilarini maktab ta'limiga tayyorlash ...	216
<i>Sanayeva S. B., Toshqulova Z. U.</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida ekologik tafakkurni rivojlantirishning dolzarbligi.....	220
<i>Yaxshiboyeva Nargiza Rustamqulovna</i>	
Понятие искусственного интеллекта в контексте образования и его педагогические функции	224
<i>Каримова Сабина Собировна</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda kasbiy barqarorlik ko'nikmalarini rivojlantirishning pedagogik-psixologik omillari....	230
<i>Akramjonova Feruza Akramjonovna</i>	
Demografik yuklama sharoitida maktab pedagogik jamoasini samarali boshqarishning hr-strategiyalari.....	233
<i>Axmadqulova Ozodaxon Hamidullo qizi</i>	
Kasbiy identifikatsiya – shaxsning kasbiy o'zligini shakllantirish omili sifatida	236
<i>Bazarov Xayotbek Ne'matovich</i>	
Maktabgacha ta'lim tizimida qoraqalpoq xalq ertaklari asosida multimediyali mahsulotlar yaratish samaradorligi.....	240
<i>Bekimbetova Aynagul Amangeldievna, Ollaberganova Mohira</i>	
Odam anatomiyasi va fiziologiyasi darslarida muammoli ta'lim texnologiyalari orqali talabalarning ijodiy izlanuvchanligini faollashtirish.....	245
<i>Haydarova Pardaxol Boboqulovna</i>	
Chet el va O'zbekiston tajribasida ota-onalar bilan hamkorlikni tashkil etishning metodologiyasi	249
<i>Inomova Madina</i>	
Boshlag'ich ta'lim tabiiy fanlarini o'qitishda o'quvchilarning ijodkorligini shakllantirish metodikasi.....	253
<i>Ismatova Zulayho Asadovna, Avazova Gulnoza Qodirjon qizi</i>	
Innovatsion ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tarbiyani shakllantirishning samarali yo'llari	256
<i>Ismatova Zulayho Asadovna, Xamroyeva Ozoda Norbo'ta qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida o'quvchilarning so'z boyligi va nutqiy ko'nikmalarini shakllantirish	259
<i>Mambetova Lobar Mirzavali qizi, Rajabova Nafisaxon Dilmurod qizi</i>	
Kasbiy faoliyatda pedagogik improvizatsiya ijodiy kompetensiya sifatida	264
<i>Miraxmedova Dilafro'zxon Nurilloxon qizi, Jo'rayeva Gulshodaxon Ibrohimjon qizi</i>	
Media savodxonlik tushunchasi va uning pedagogik ta'limdagi ahamiyati.....	267
<i>Salomova Lobar Sobir qizi</i>	
Innovatsion ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarida estetik tarbiyani shakllantirish metodikasi	271
<i>Tursunova Malika Baxtiyor qizi, Aminova Oltinay Davranbek qizi</i>	
STEAM texnologiyasi asosida o'quvchilarning ijodiy tafakkurini rivojlantirish metodikasi	274
<i>Xaydarova Dilafuz Abdukurim qizi</i>	

Refleksiv ko'nikmalarni rivojlantirish – bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash bosqichi sifatida.....	279
<i>Jo'rayeva Maftuna Dilshodbek qizi</i>	
Chimyon–Chorvoq kurort-rekreatsiya zonasidagi rekreatsiya obyektlari va ulardan foydalanish holati	283
<i>Djurayeva Lobar Vaxitovna</i>	
G'ovlar osha yuguruvchi qizlarning maxsus jismoniy tayyorgarlik darajasini oshirish asosida sport musobaqalariga tayyorlash.....	286
<i>Sattorqulova Fotima Jamol qizi, Sattorqulova Zuhra Jamol qizi</i>	
Grammatika va yozuv ko'nikmasining integratsiyalashuvini ESL o'quvchilarning grammatik ravonligini o'stirishdagi ahamiyati	292
<i>Ne'matova Iroda Ilhom qizi, Karimova Xadicha Fazliddin qizi</i>	
Формирование экологической культуры и проектных компетенций молодежи в формате хакатона “Климатон–25”	295
<i>Бегмуратова Зоя Асаматдиновна</i>	
Portlovchi kuch sifatini rivojlantirishning nazariy va metodik asoslari.....	298
<i>Xushvaqtov Shaxzod Mamatqul o'g'li</i>	
Enhancing the Writing Skills of Non-Philological Students Through Artificial Intelligence Tools	302
<i>Rajabova Rakhimakhon Maksudovna</i>	
Supporting Children With Autism in Inclusive Education: Effectiveness of Multisensory, Visual Scheduling, and Aba Approaches.....	306
<i>Safarova Sanobar Omontashevna, Rakhimova Ozoda Abdurasul qizi</i>	
O'quv topshiriqlari orqali 6-sinf o'quvchilarining pragmatik kompetensiyasini rivojlantirishdagi leksik birliklar bilan ishlashning ahamiyati	310
<i>Ashirbayeva Nafisa Aminbayevna</i>	
O'smirlarda nevrotik holatlarning namoyon bo'lish xususiyatlari va ularni diagnostika qilishning nazariy-metodologik asoslari	313
<i>Abduraximov Doniyor Abdusaid o'g'li</i>	
Ingliz tilini o'rgatishda talabalarning ijodiy fikrlashini rivojlantirish metodlari.....	317
<i>Abirqulova Nafisa Abdusalamovna</i>	
Yuqori sinf ingliz tili darslarida tanqidiy fikrlashni rivojlantirishning innovatsion metodik modeli	321
<i>Ahmadjonova Diyoraxon Dilshod qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarini innovatsion yondashuvlar asosida tashkil etish va pedagogik muloqot madaniyati	326
<i>Alimov Shavkatbek Shuxratbekovich</i>	
Identification and Systematization of Emotional Intelligence Indicators in Pre-Service Primary School Teachers.....	330
<i>Aminova Nasiba Davlatboy kizi</i>	
Oligofren bolalarda kognitiv jarayonlarni rivojlantirishda o'yin terapiyasining nazariy-metodologik asoslari va pedagogik samaradorligi	334
<i>Amirsaidova Sh. M., Jumanazarova Mashhura San'atbek qizi</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili va o'qish savodxonligi darslarida matn ustida ishlash metodikasi	339
<i>Asilbekova Shoxsanam To'liqin qizi</i>	
O'zbekistonda olimpiya harakatini rivojlantirishning pedagogik asoslari	344
<i>Axmadaiyeva Gulnoz Ikramovna</i>	
Zamonaviy tibbiyotda hissiyotlarni boshqarishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari.....	348
<i>Azgarova Gulsum Alisher qizi</i>	
The Use of Problem-Based Learning Methods in Delivering High-Quality Education in Schools	351
<i>Bekmuratova U'mit Ken'esbay qizi, Abdiev Azamat</i>	
Akseleratsiyaning o'quvchilar xulq-atvoriga ta'siri	355
<i>Botirova Oydina Vadimovna</i>	
Ta'limda zamonaviy pedagogik innovatsiyalar va raqamli transformatsiya: bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarni tayyorlashning metodologik asoslari	361
<i>Eshimova Nasiba Zohiddin qizi</i>	

Kasbiy samaradorlikni oshirishda sun'iy intellektning roli: "KasbNavigator" platformasi misolida	365
<i>Isayeva Oylarxon Ro'zimatjon qizi, Sobirov Muslimjon Muxsinjon o'g'li</i>	
Ixtisoslashtirilgan maktablarda o'quvchilarning nutqiy faoliyatini rivojlantirish: integratsiyalashgan ta'lim va ijodiy yondashuv.....	369
<i>Mavlanova Saidaxon Umarovna</i>	
Yoshlar orasida ijtimoiy tarmoqlardan foydalanishning depressiv holatlarga ta'siri	373
<i>Mirzaxmatova Sayyora Saydaxmatovna</i>	
Kiberijtimoiylashuv sharoitida avlodlararo kommunikativ o'zaro ta'sirning psixologik xususiyatlari.....	375
<i>Muhiddinova Mamlakat Nabi qizi</i>	
"Emotsional Learning Analytics"metodi asosida o'qituvchilarning reflektiv kompetensiyasini rivojlantirish ...	380
<i>Omonqulova Diyora Farhod qizi</i>	
Talabalarda milliy identiklikni shakllantirishning nazariy asoslari.....	384
<i>Qudratov Davron Sami o'g'li</i>	
Media kompetentlik va media savodxonlik tushunchalarining ilmiy-pedagogik mohiyati, tarkibi va rivojlanish tarixi.....	388
<i>Rahimova Xosiyat Uralovna</i>	
Yangilanayotgan O'zbekistonda tarix fani oqituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy va metodik asoslari	392
<i>Raxmatova Ondagul Oybek qizi</i>	
Talabalarining kasbiy tayyorgarligida mantiqiy fikrlashini rivojlantirish kompetensiyalarini shakllantirishning pedagogik muamolari.....	395
<i>Raxmonova Mavluda Suvon qizi</i>	
O'smirlarni kiberbulling tahdididan himoya qilishning psixologik mexanizmlari	398
<i>Sattorova Mohinur Sherali qizi</i>	
Bolalarda oilaga hurmat va qadriyatli munosabatni rivojlantirish jarayonida ota-ona bilan hamkorlik qilish yo'llari	401
<i>Sharofutdinova Nigora Kenja qizi, Usarova Marg'uba Nazar qizi</i>	
O'zbekistonda o'qituvchilar malakasini oshirishning vertikal modeli: tizimli tahlil va cheklovlar	405
<i>Toxirova Nafisa Dilshod qizi</i>	
Fizika fanini o'qitishda maxsus ehtiyojli o'quvchilar uchun texnologiyalar va tajribalarning roli	409
<i>Tursunov Alisher Isoqovich, G'ulomov Davlatbek Istat o'g'li</i>	
MTTda qadriyatlar kompetentligini rivojlantirish vositalari	412
<i>Urinova Rushana Tursunniyozovna, Usarova Marg'uba Nazar qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda nutq o'stirish metodikasini takomillashtirish.....	415
<i>Xakimova Xosiyat Jurayevna</i>	
O'smirlik davrida deviant xulq-atvor namoyon bo'lishining psixologik xususiyatlari	419
<i>Xalilova Sarvinoz Qodirali qizi</i>	
Ta'lim platformalarida mustaqil ta'lim ma'lumotlarini relyatsion model asosida optimallashtirish	422
<i>Xasanov Baxrom Boktiboyevich</i>	
Применение информационных технологий для интеллектуального анализа чрезвычайных ситуаций на основе edge computing и компьютерного зрения.....	426
<i>Мамаражабов Музаффар Абдурасулович, Маматов Ислombек Ильесович</i>	
Индивидуальное интеллектуальное развитие личности – как педагогическая проблема	432
<i>Олтибоева Камола Шарофжон қизи</i>	
Представления о реальной и виртуальной дружбе у подростков	436
<i>Хамидова Нигора Илхомовна</i>	

MEDIA KOMPETENTLIK VA MEDIA SAVODXONLIK TUSHUNCHALARINING ILMIY-PEDAGOGIK MOHIYATI, TARKIBI VA RIVOJLANISH TARIXI

Rahimova Xosiyat Uralovna

Termiz davlat pedagogika instituti magistranti

Ilmiy rahbar: Prof. Berdiyeva M.

Annotatsiya: Ushbu maqolada media kompetentlik va media savodxonlik tushunchalarining ilmiy-pedagogik mohiyati, tarkibiy komponentlari hamda tarixiy rivojlanish bosqichlari tahlil qilinadi. Shuningdek, media savodxonlikning bolaning psixologik rivojlanishi, tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish, axloqiy tarbiya jarayonini takomillashtirish, emotsional-intellektual salohiyatini boyitish hamda raqamli muhitda milliy o'zlik hissini rivojlantirishdagi pedagogik ahamiyati asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: media kompetentlik, media savodxonlik, media ta'limi, pedagogik mohiyat, rivojlanish bosqichlari, statistik tahlil.

Abstract: This article examines the scientific and pedagogical essence, structural components, and historical stages of development of the concepts of media competence and media literacy. It also substantiates the pedagogical significance of media literacy in a child's psychological development, the formation of critical thinking skills, moral education, enrichment of emotional and intellectual potential, and the development of a sense of national identity in the digital environment.

Key words: media competence, media literacy, media education, pedagogical essence, development stages, statistical analysis.

Аннотация: В данной статье анализируются научно-педагогическая сущность, структурные компоненты и этапы исторического развития понятий медиакомпетентности и медиаграмотности. Также обосновывается педагогическое значение медиаграмотности в психологическом развитии ребенка, формировании критического мышления, нравственном воспитании, обогащении эмоционально-интеллектуального потенциала и развитии чувства национальной идентичности в цифровой среде.

Ключевые слова: медиакомпетентность, медиаграмотность, медиаобразование, педагогическая сущность, этапы развития, статистический анализ.

KIRISH

Zamonaviy axborot jamiyatida raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi ta'lim tizimiga yangi sifat talablari qo'yimoqda. Xususan, maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilari nafaqat an'anaviy pedagogik bilimlarga, balki media vositalar bilan ishlash kompetentligiga ham ega bo'lishi zarur. Biroq pedagogik amaliyotda "media kompetentlik", "media savodxonlik" va "raqamli kompetentlik" tushunchalari ko'pincha bir-birining o'rnida noto'g'ri qo'llanilmoqda, bu esa mazkur sohadagi ilmiy tadqiqotlarning aniqligi va tizimlilikiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Media kompetentlik tushunchasi media savodxonlik va raqamli kompetentlikdan kengroq bo'lib, ularni o'z ichiga oluvchi integrativ kategoriya sifatida qaraladi. Mazkur kompetentlikning strukturaviy modeli uch asosiy komponentdan iborat: bilim (kognitiv), ko'nikma (operatsional) va munosabat (aksiologik). Ushbu komponentlar o'zaro uyg'unlikda namoyon bo'lib, shaxsning media muhitda samarali faoliyat yuritishini ta'minlaydi.

Axborot jamiyati sharoitida media kompetentlik va media savodxonlik tushunchalari ta'lim tizimining markaziy elementlariga aylanmoqda. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, bugungi kunda har bir inson kuniga o'rtacha 6–8 soat media kontent bilan o'zaro aloqada bo'ladi (DataReportal, 2025). Bu holat, ayniqsa, maktabgacha yoshdagi bolalar hamda ularni tarbiyalayotgan mutaxassislar faoliyati uchun alohida dolzarblilik kasb etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Media savodxonlik – bu media xabarlarini qabul qilish, tahlil qilish, baholash va yaratish qobiliyatlarini o'z ichiga oluvchi kompleks kompetensiya bo'lib, u fuqarolarni turli axborot xurujlaridan himoya qilish hamda ularning axborot makonida faol ishtirokini ta'minlashga xizmat qiladi ^[1:1]. Media kompetentlik (media competence) esa bundan kengroq tushuncha bo'lib, media muhitida orientatsiya qilish, tanqidiy fikrlashni amalga oshirish hamda ijodiy mahsulotlar yaratish ko'nikmalarini o'zida mujassam etadi ^[2:289].

O'zbekistonda internet foydalanuvchilari soni 24,05 millionga yetganiga qaramay, aholining atigi 15 foizi internetdagi ishonchli ma'lumotni ishonchsiz axborotdan ajrata olishi qayd etilmoqda. Shu bilan birga, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida faoliyat yuritayotgan tarbiyachilarning media kompetentligi yetarli darajada shakllanmaganligi aniqlangan ^[10:45].

Mazkur tadqiqotning maqsadi – media kompetentlik va media savodxonlik tushunchalarining ilmiy-pedagogik mohiyatini ochib berish, ularning tarkibiy tuzilmasini tizimlashtirish hamda rivojlanish tarixini tahlil qilish asosida maktabgacha ta'lim tizimida qo'llash istiqbollarini belgilashdan iborat.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Nazariy-tahliliy metod – ushbu metod yordamida xorijiy va mahalliy adabiyotlar, ilmiy maqolalar, davlat ta'lim standartlari hamda xalqaro hujjatlar tizimli ravishda tahlil qilindi.

Qiyosiy-tarixiy metod – tushunchalarning ilmiy adabiyotlarda rivojlanish dinamikasini aniqlash, ularning shakllanish bosqichlarini xronologik jihatdan tahlil qilishda qo'llanildi.

Terminologik tahlil metodi – asosiy tushunchalarning mazmuni, tarkibiy elementlari va chegaralarini aniqlash maqsadida leksik-semantik tahlil amalga oshirildi.

Strukturaviy modellashtirish metodi – media kompetentlikning komponent tarkibini hamda ularning o'zaro bog'liqligini grafik va mantiqiy jihatdan ifodalashda foydalanildi.

Bundan tashqari, tadqiqot jarayonida kontent-analiz, qiyosiy-tarixiy hamda statistik usullardan kompleks tarzda foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Media savodxonlik tushunchasi D. Buckingham ^[3] tomonidan ilmiy muomalaga kiritilgan bo'lib, u media matnlarni tanqidiy idrok etish, tahlil qilish va baholash qobiliyatini anglatadi. UNESCO ta'rifiga ko'ra, media savodxonlik – bu turli media vositalari orqali uzatiladigan axborotga ongli munosabat bildirish va uni tanqidiy baholash ko'nikmalari majmuasidir ^[5]. Mazkur tushuncha, asosan, axborotni iste'mol qilish jarayoniga yo'naltirilgan.

Raqamli kompetentlik esa raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish, ular bilan ishlash, muammolarni hal qilish va xavfsiz foydalanish ko'nikmalarini o'z ichiga oladi. Ushbu kompetentlik beshta asosiy yo'nalishni qamrab oladi: axborot savodxonligi, kommunikatsiya, kontent yaratish, xavfsizlik va muammoni hal qilish. Raqamli kompetentlikda texnik-instrumental jihatlar ustuvor ahamiyat beriladi.

Media kompetentlik mazkur ikki tushunchadan kengroq bo'lib, media mazmunini idrok etish, tahlil qilish, baholash, yaratish va tarqatish qobiliyatlarini integrativ tarzda qamrab oladi. U individual (psixologik), texnik (instrumental) va ijtimoiy-madaniy o'lchamlarni birlashtiruvchi kompleks tushuncha hisoblanadi. Media savodxonlik media kompetentlikning asosiy qismi, raqamli kompetentlik esa uning texnik tarkibiy elementi bo'lsa, media kompetentlik ushbu komponentlarni yagona tizimda birlashtiradi.

Media kompetentlikning asosiy nazariy modellari quyidagilardan iborat:

- 1. Elizabet Tuman modeli:** unga ko'ra barcha media xabarlarini konstruksiya qilingan, kreativ til orqali ifodalanadi, turli auditoriyalar tomonidan turlicha talqin qilinadi, media iqtisodiy tizimning bir qismi hisoblanadi va u muayyan qadriyatlar hamda nuqtayi nazarlarni aks ettiradi ^[16:8];
- 2. R. Hobbs modeli:** kirish, tahlil, baholash, yaratish va harakat bosqichlari ^[4:23];
- 3. Yevropa Ittifoqi modeli:** individual kompetensiyalar (foydalanish, tanqidiy tushunish, kommunikativ faoliyat) hamda tashqi omillar (ta'lim tizimi, siyosat va media sanoati) ^[14:14].

O'zbekistonda media savodxonlik tarkibiga axborotni filtrlash, tanqidiy fikrlash va raqamli xavfsizlik kiradi ^[6:7]. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, Finlyandiya maktab o'quvchilarining 80 foizi yuqori darajada media savodxon hisoblanadi, O'zbekistonda esa o'quvchilarning atigi 38,9 foizi ma'lumotni tahlil qila oladi ^[7:28].

Sohaning rivojlanish tarixi bir necha bosqichlarni qamrab oladi. Antik davrdan XIX asrgacha bo'lgan davrda qadimgi Yunonistonda ritorika va tanqidiy o'qish asoslari shakllangan. Gutenberg (1440) bosmaxonasi paydo bo'lgach, matbuot va senzura muammolari yuzaga kelgan. XX asr boshida film va radio rivojlanishi bilan "inokulyatsiya yondashuvi" (medianing salbiy ta'siridan himoyalanih) ustuvor bo'lgan. 1930-yillarda Britaniya film instituti media ta'limiga asos soldi. 1960–1980-yillarda "empowerment" paradigmasi shakllanib, Kanada va AQShda media ta'lim dasturlari joriy etildi. 1990–2000-yillarda UNESCO tomonidan MIL (Media and Information Literacy) tushunchasi ilgari surildi.

MIL – media va axborot savodxonligi bo'lib, axborotni qabul qilish, tahlil qilish, baholash, yaratish va tarqatish ko'nikmalarini o'z ichiga oladi hamda media, axborot va raqamli savodxonlikni integratsiyalashgan holda ifodalaydi. Internet rivoji bilan "digital literacy" tushunchasi kengaydi. 2000-yillardan hozirgacha bo'lgan davr dezinformatsiya va sun'iy intellekt davri sifatida tavsiflanadi.

O'zbekistonda 2019-yilda Internews tadqiqoti o'tkazilib, aholining 64 foizi televideniye ga ishonishi, ammo media savodxonlik darajasi pastligi aniqlangan. 2022-yilda "Mediasavodxonlik uyi" tashkil etildi. 2024-yilgi USAID tadqiqotiga ko'ra, aholining 53,1 foizi o'zini media savodxon deb hisoblaydi, ammo amalda atigi 15 foizi axborotni tanqidiy baholay oladi. Global miqyosda esa 2,6 milliard inson internetdan foydalanish imkoniyatiga ega emas. O'zbekistonda ijtimoiy tarmoq foydalanuvchilari soni 6,25 millionni tashkil etib, 2021–2022-yillarda 35,9 foizga oshgan.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, media kompetentlik va media savodxonlik tushunchalari o'zaro bog'liq bo'lsa-da, mazmunan farqlanadi. Media savodxonlik asosan himoya va tahlilga yo'naltirilgan bo'lsa, media kompetentlik faol ishtirok va ijodiy faoliyatni ta'minlaydi ^[11:29]. Bu farq pedagogik amaliyotda muhim ahamiyatga ega. Maktabgacha ta'limda media kompetentlik bolalarning ijodiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlaydi, chunki 3–6 yoshdagi bolalar media orqali atrof-muhitni faol o'zlashtiradi ^[15:67].

Xalqaro tajriba (Finlyandiya, Kanada) media ta'limni majburiy joriy etish orqali dezinformatsiya darajasini 30–50 foizga kamaytirganini ko'rsatadi. O'zbekistonda esa media savodxonlik darajasining pastligi axborot xavfsizligi muammolarini yuzaga keltirmoqda. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, aholining 85 foizi dezinformatsiyadan xavotirda, chunki dunyoning atigi 32 mamlakatida milliy MIL siyosati mavjud. 2025-yildan boshlab yurtimizda raqamli savodxonlikni oshirishga qaratilgan grant dasturlari amalga oshirilmoqda. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, tarbiyachilarning media savodxonligi yuqori bo'lgan holatda bolalarning til va ijtimoiy rivojlanish ko'rsatkichlari 20–30 foizga yaxshilanadi.

Xulosa qilib aytganda, media kompetentlik va media savodxonlik zamonaviy ta'lim tizimining strategik komponentlari hisoblanadi. Ularning rivojlanish evolyutsiyasi inokulyatsiya yondashuvidan "empowerment" paradigmasiga o'tganini ko'rsatadi, bu esa milliy ta'lim dasturlarini yanada takomillashtirish zaruratini belgilaydi.

Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, media kompetentlik tushunchasining ta'rifi va tarkibiy modeli hali ham ilmiy munozaralar markazida qolmoqda. Ayni vaqtda uchta asosiy muammo ajratiladi.

Birinchi muammo – **terminologik chalkashlik**. Ko'plab pedagogik dasturlarda media savodxonlik va media kompetentlik sinonim sifatida qo'llanilishi o'quv natijalarini baholashda metodologik xatolarga olib keladi. Mazkur tadqiqot ushbu farqni aniqlashtirish orqali muammoni bartaraf etishga hissa qo'shadi.

Ikkinchi muammo – **kontekstual moslik**. Mavjud modellarning aksariyati umumta'lim yoki oliy ta'lim tizimiga moslashtirilgan bo'lib, maktabgacha ta'limning o'ziga xos xususiyatlarini to'liq hisobga olmaydi. Shu sababli tarbiyachilar uchun moslashtirilgan media kompetentlik modelini ishlab chiqish zarurati mavjud.

Uchinchi muammo – **baholash mezonlarining yetishmasligi**. O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimida tarbiyachilarning media kompetentligini baholash uchun standartlashtirilgan diagnostik vositalar ishlab chiqilmagan. Bu esa keyingi ilmiy tadqiqotlar uchun muhim vazifa sifatida qaraladi.

XULOSA

Media kompetentlik tushunchasi media savodxonlik va raqamli kompetentlikdan kengroq bo'lib, ularni o'z ichiga oluvchi integrativ kategoriya sifatida talqin etiladi. Media kompetentlikning strukturaviy modeli uch asosiy komponentdan iborat: bilim (kognitiv), ko'nikma (operatsional) va munosabat (aksiologik).

Maktabgacha ta'lim tizimida media kompetentlikni rivojlantirish maqsadida o'quv dasturlariga maxsus media kompetentlik modulini kiritish, tarbiyachilar uchun Internews modeli asosida majburiy treninglar tashkil etish hamda statistik monitoring tizimini joriy etish, xususan, har yili media savodxonlik indeksini o'lchab borish mazkur sohaning tizimli rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Aufderheide P. Media Literacy: A Report of the National Leadership Conference on Media Literacy. – Washington: Aspen Institute, 1993. – 56p.
2. Baacke D. Kommunikation und Kompetenz. – München: Juventa Verlag, 1973. – 312 s.
3. Buckingham D. Media Education: Literacy, Learning and Contemporary Culture. – Cambridge: Polity Press, 2003. – 256 p.
4. Hobbs R. Digital and Media Literacy: Connecting Culture and Classroom. – Thousand Oaks: Corwin Press, 2010. – 232 p.
5. UNESCO. Media and Information Literacy: Policy and Strategy Guidelines. – Paris: UNESCO, 2013. – 192 p.
6. Djumanova S. Media Consumption and Media Literacy Level of Uzbek Youth. – Cherkasy: Cherkasgu Press, 2022. – 89 p.
7. Media Information Literacy of Young People in Uzbekistan. – Toshkent: Ijtimoiy Fikr, 2023. – 145 p.
8. ITU. Measuring Digital Development: Facts and Figures 2025. – Geneva: ITU, 2025. – 67 p.
9. DataReportal. Digital 2025: Global Overview Report. – London: DataReportal, 2025. – 640 p.
10. Mahmudova M. Media savodxonlik O'zbekistonda: nazariya va amaliyot. – Toshkent: Fan, 2025. – 178 b.
11. Park J. Media Literacy, Media Competence and Media Education. – Honolulu: University of Hawaii, 2017. – 45 p.
12. Chelysheva I. Media Literacy Education in Uzbekistan, Kyrgyzstan and Turkmenistan. – Moscow: CyberLeninka, 2019. – 112 p.
13. Dadakhonov A.O. Main Issues of Implementing Media and Information Literacy in School Education across Central Asian Countries. – Bratislava: MLAR, 2024. – 67 b.
14. European Commission. Media Literacy: A European Approach. – Brussels: EC, 2009. – 98 p.
15. NAEYC. Early Childhood Media Literacy Guidelines. – Washington: NAEYC, 2023. – 134 p.
16. Jolls T., Wilson C., The Core Concepts of Media Literacy. – Santa Monica, 2014.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №4(4)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.